

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 13P/47/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3815213836
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Marianna Hašková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2015:3815213836.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza, sudkyňou Mgr. Mariannou Haškovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: N. C., nar. XX.XX.XXXX a S. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom R., M. Q. č. X/X, obe zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza ako kolíznym opatrovníkom, zverené do náhradnej osobnej starostlivosti Z. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom R., M. Q. č. X/X, deti rodičov: matky W. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. pre matky s deťmi N., n. o., R., Ul. F. T. č. X a otca Y. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom R., M. Q. č. X/X, o návrhu otca na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti nad maloletými deťmi a o zverení maloletých detí do osobnej starostlivosti otca, takto

rozhodol:

Súd m e n í rozsudok Okresného súdu Prievidza zo dňa 13.05.2013 č. k. 17P/59/2012-146 tak, že z r u š u j e náhradnú osobnú starostlivosť Z. H., nar. XX.XX.XXXX nad maloletým N. C., nar. XX.XX.XXXX a maloletým S. C., nar. XX.XX.XXXX a z v e r u j e maloletého N. C., nar. XX.XX.XXXX a maloletého S. C., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti otca Y. C., nar. XX.XX.XXXX s tým, že obaja rodičia sú oprávnení maloletého N. a maloletého S. zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach.

Matka W. C., nar. XX.XX.XXXX, j e p o v i n n á prispievať na výživu maloletého N. C., nar. XX.XX.XXXX, výživným v sume 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona mesačne a na maloletého S. C., nar. XX.XX.XXXX, výživným v sume 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona mesačne, ktoré je povinná platiť vždy do posledného dňa mesiaca, ktorý predchádza mesiacu, za ktorý sa výživné poskytuje do rúk otca s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Otec maloletého N. C., nar. XX.XX.XXXX a maloletého S. C., nar. XX.XX.XXXX podal dňa 13.08.2015 na Okresný súd Prievidza návrh o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti k maloletým deťom N. a S. a o zverenie maloletých N. a S. do jeho osobnej starostlivosti a zaviazaní matky platením výživného na maloletého N. a maloletého S. na každého sumou 30% zo sumy životného minima mesačne. Návrh otec odôvodnil tým, že pominuli dôvody, pre ktoré boli maloletý N. a maloletý S. zverení do náhradnej osobnej starostlivosti jeho sestry Z. rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 13.05.2013 č. k. 17P/59/2012-146. Uviedol, že od uvedenej doby sa zmenili pomery na jeho strane. Žije u rodičov v dvojizbovom byte. Je síce nezamestnaný, ale má prísľub práce v H. v R.. Poukázal na to, že je s deťmi v dennom kontakte, prespávajú u neho a ich vzájomný vzťah je veľmi dobrý. Matka o deti neprejavuje záujem a neplní si voči nim ani vyživovaciu povinnosť. Uviedol, že náhradná starostlivosť o deti stratila opodstatnenie, a preto žiadal zveriť maloleté deti do svojej osobnej starostlivosti.

Náhradná matka Z. H. s návrhom otca (svojho brata) v celom rozsahu súhlasila. Uviedla, že deti už dva mesiace žijú v spoločnej domácnosti s otcom a v súčasnosti otec zabezpečuje maloletým N. a S. riadnu osobnú starostlivosť.

Matka sa k návrhu otca písomne a ani ústne nevyjadрила.

Otec na pojednávaní dňa 11.11.2015 uviedol, že po tom, čo sa vrátil z výkonu trestu (bol podmienene prepustený z výkonu trestu odňatia slobody), sa pravidelne hlási a svoje pomery si upravil tak, aby sa vedel riadne starať o synov. Do spoločnej domácnosti s rodičmi investoval prostriedky tak, aby synovia mali vytvorené vhodné podmienky na spanie a učenie. Momentálne ešte nemá pracovnú zmluvu, ale podal si žiadosť na R., a.s. pracovisko R., kde by mal nastúpiť tak do 1-2 mesiacov. V súčasnosti si vie brigádnicky privyrobiť sumu 600-800 eur mesačne. V prípade zverenia mal. detí do osobnej starostlivosti žiadal, aby matka bola zaviazaná platením minimálneho výživného vzhľadom na jej majetkové pomery. Maloletý N. a maloletý S. v súčasnosti už bývajú s ním.

Kolízny opatrovník vzhľadom na vykonané dokazovanie s návrhom otca súhlasil, navrhol náhradnú osobnú starostlivosť zrušiť, maloletého N. a maloletého S. zveriť do osobnej starostlivosti otca a matku zaviazat' platením minimálneho výživného na každé dieťa s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom otca, náhradnej matky a kolízneho opatrovníka a oboznámením sa s listinnými dôkazmi, a to najmä návrhom, uznesením OS Prievidza zo dňa 18.08.2015 č. k. 13P/47/2015-5, správou ÚPSVaR Prievidza, pracovisko Handlová zo dňa 25.08.2015, vyjadrením náhradnej matky zo dňa 02.09.2015 potvrdeniami ÚPSVaR Prievidza za roky 2014 a 2015 o poberaní prídavku na dieťa, poberaní náhradného výživného a poberaní rodičovského príspevku náhradnou matkou, správou ÚPSVaR Prievidza zo dňa 07.09.2015 o prešetrení pomerov, lustráciou otca v Sociálnej poisťovni, spisom OS Prievidza sp. zn. 9P/36/2014 a z neho rozsudok OS Prievidza zo dňa 22.10.2014 č. k. 9P/36/2014-20, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 21.11.2014, spisom OS Prievidza sp. zn. 17P/59/2012 a z neho rozsudkom OS Prievidza zo dňa 13.05.2013 č. k. 17P/59/2012-146, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 11.07.2013 a ostatným obsahom spisu. Na základe takto vykonaného dokazovania dospel k takýmto skutkovým a právnym zisteniam:

Rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 13.05.2013 č. k. 17P/59/2012-146, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 11.07.2013, boli maloletý N. C., nar. XX.XX.XXXX a maloletý S. C., nar. XX.XX.XXXX zverení do náhradnej osobnej starostlivosti Z. W., nar. XX.XX.XXXX, pričom jej oprávnením a povinnosťou bolo osobne sa o maloletého N. a maloletého S. starať, vychovávať ich, zabezpečovať jeho každodenné potreby, sledovať školský prospech a dochádzku do školy, preberať výživné od rodičov a toto používať v ich prospech; zastupovať ich v bežných veciach a spravovať ich veci tak, aby neutrpeli žiadnu ujmu na svojich majetkových právach. Otec maloletých N. a S. bol zaviazaný prispievať na ich výživu na každého v sume 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona, ktoré bol povinný poukazovať vždy do konca mesiaca, ktorý predchádza mesiacu, za ktorý sa výživné poskytuje, a to Z. W.. Matka maloletých N. a S. bola zaviazaná prispievať na ich výživu na každého sumou 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona, ktoré bola povinná poukazovať vždy do konca mesiaca, ktorý predchádza mesiacu, za ktorý sa výživné poskytuje, a to Z. W..

Rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 22.10.2014 č. k. 9P/36/2014-20, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 21.11.2014, bolo zrušené výchovné opatrenie - dohľad nad maloletými N. C., nar. XX.XX.XXXX a S. C., nar. XX.XX.XXXX nariadené rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 25.02.2013 č. k. 17P/59/2012-131.

Maloletí N. a S. pochádzajú z manželstva otca Y. C. a W. C., ktoré ešte právne trvá, no rodičia nežijú v spoločnej domácnosti. Rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 13.05.2013 č. k. 17P/59/2012-146, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 11.07.2013, boli maloletí N. a S. zverení do náhradnej osobnej starostlivosti Z. W., nar. XX.XX.XXXX a otec maloletých N. a S. bol zaviazaný prispievať na ich výživu v sume 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona mesačne na každé dieťa a matka maloletých N. a S. bola zaviazaná prispievať na ich výživu sumou 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona mesačne na každé dieťa do rúk Z. W.. Maloletý N. navštevuje 2. ročník na Základnej škole I. cesta v R. a maloletý

S. navštevuje 1. ročník tej istej základnej školy. Maloleté deti prejavili záujem o ich zverenie do osobnej starostlivosti otca v prípade zrušenia náhradnej osobnej starostlivosti.

Matka v súčasnosti žije v F. pre matky s deťmi N. n. o. v R., ul. F. T. č. X spolu s deťmi I. C., nar. XX.XX.XXXX, U. C., nar. XX.XX.XXXX a Y. C., nar. XX.XX.XXXX. Maloletý U. a maloletá Y. sa narodili z družského spolužitia matky s I. W.. Matka je poberateľkou rodičovského príspevku a prídavku na tri maloleté deti. Matka je v súčasnosti gravidná. V zariadení si matka hradí všetky poplatky súvisiace s bývaním. Stravu si zabezpečuje a pripravuje aj pre deti sama. Priateľ matky pracuje v Lozorne a matku s deťmi navštevuje raz mesačne. Priateľ matky matku finančne podporuje. Matka sa o maloletého N. a maloletého S. nezaujíma.

Otec žije v dvojizbovom mestskom nájomnom byte, ktorého nájomcami sú jeho rodičia. Rodičia otca sú poberateľmi starobným dôchodkov. Otec má k dispozícii samostatnú izbu na poschodí, ktorú prispôbil potrebám maloletých detí. Vo vedľajšej bytovej jednotke žije sestra otca maloletých detí, ktorá má spoločný dvor s rodičmi otca. Otec je v súčasnosti nezamestnaný, no má prísľub práce v R., a.s. do H. R.. Brigádnickou prácou si vie mesačne zarobiť 600 až 800 eur. S maloletými deťmi N. a S. má pozitívny vzťah, deti ho majú radi a prejavili záujem byť zverené do jeho starostlivosti.

Podľa § 45 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „ZR“), ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

Podľa § 47 ods. 1 písm. e) ZR, náhradná osobná starostlivosť zaniká právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti.

Súd môže maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa. V záujme maloletého dieťaťa v najširšom slova zmysle je, aby vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia, stability, tolerancie a harmónie, aby jeho výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania a rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju, aby bol jeho majetok spravovaný s náležitou starostlivosťou a aby boli rešpektované jeho práva uvedené v Dohovore o právach dieťaťa, ako aj v iných právnych predpisoch. Zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti je inštitútom fakultatívnym, a teda úplne závisí od úvahy súdu, či toto opatrenie považuje za najlepšie a najvhodnejšie pre maloleté dieťa. Ak došlo k zániku dôvodu, pre ktorý bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, avšak zánik dôvodu nespočíva v právoplatnom rozhodnutí súdu, k zániku náhradnej osobnej starostlivosti môže dôjsť len zrušením náhradnej osobnej starostlivosti podľa § 47 ods. 1 písm. e) ZR.

Podľa § 36 ods. 1 ZR, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 24 ods. 1 ZR, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 24 ods. 3 ZR, rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

Podľa § 24 ods. 4 ZR, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa

s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 62 ods. 1 ZR plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 3 ZR, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 75 ods. 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že zverenie maloletých N. a S. do náhradnej osobnej starostlivosti sestre otca už nie je dôvodné. V zmysle § 47 ods. 1 písm. e) ZR náhradná osobná starostlivosť zaniká právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti. Z vykonaného dokazovania, a to najmä z návrhu otca, výsluchu otca a náhradnej matky a správy kolízneho opatrovníka, dospel súd k záveru, že dôvod, pre ktorý boli maloletí N. a S. zverení do náhradnej osobnej starostlivosti sestre otca zanikol. Otec už nie je vo výkone trestu odňatia slobody a už dva mesiace zabezpečuje starostlivosť o maloletého N. a maloletého S.. Z uvedeného dôvodu súd náhradnú osobnú starostlivosť sestry otca nad maloletým N. a maloletým S. upravenú rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 13.05.2013 č. k. 17P/59/2012-146, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 11.07.2013, zrušil.

Podľa názoru súdu sú v danom prípade splnené všetky zákonné podmienky pre zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti otca, nakoľko rodičia maloletých N. a S. nežijú spolu, nevedia sa dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností a otec v súčasnosti v celom rozsahu zabezpečuje uspokojovanie všetkých potrieb maloletého N. a S.. Opätovné zverenie maloletých N. a S. do osobnej starostlivosti otca je v ich plnom záujme.

Zároveň súd rozhodol podľa § 36 v spojení s § 24 ods. 3 a § 62 ods. 1 ZR o vyživovacej povinnosti matky k maloletému N. a S.. Matku maloletých detí zaviazal súd prispievať na výživu maloletého N. a maloletého S. na každého sumou 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa. V čase poslednej úpravy výživného bola matka bez príjmov a otec bol vo výkone trestu odňatia slobody, kde nedosahoval žiaden príjem. Obaja nevlastnili žiadny majetok a mali ďalšie vyživovacie povinnosti k ďalším maloletým deťom. V súčasnosti otec už nie je vo výkone trestu odňatia slobody môže sa riadne zamestnať a dosahovať príjmy. Matka poberá rodičovský príspevok a rodinné prídavky na tri maloleté deti a v súčasnosti je opäť gravidná. Žije v Zariadení pre matky s deťmi N., n. o., kde uhrádza poplatky za bývanie. Finančne matke vypomáha jej priateľ, ktorý je zároveň otcom jej dvoch maloletých detí. Z takto vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že matka je schopná plniť si vyživovaciu povinnosť na maloletého N. a maloletého S. na každého len v minimálnom rozsahu, a to v sume 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona. K tomuto záveru dospel súd, aj preto, že takto určené výživné zodpovedá odôvodneným potrebám maloletého N. a maloletého S., súčasným príjmom, výdavkom a potrebám matky a existencie ďalších vyživovacích povinností matky k ďalším trom maloletým deťom.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 146 ods. 1 písm. a) OSP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu konania podľa výsledku, ak konanie mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v štyroch vyhotoveniach, na Okresný súd Prievidza. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Trenčíne.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok), ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.